

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Taloudellinen kestävyys

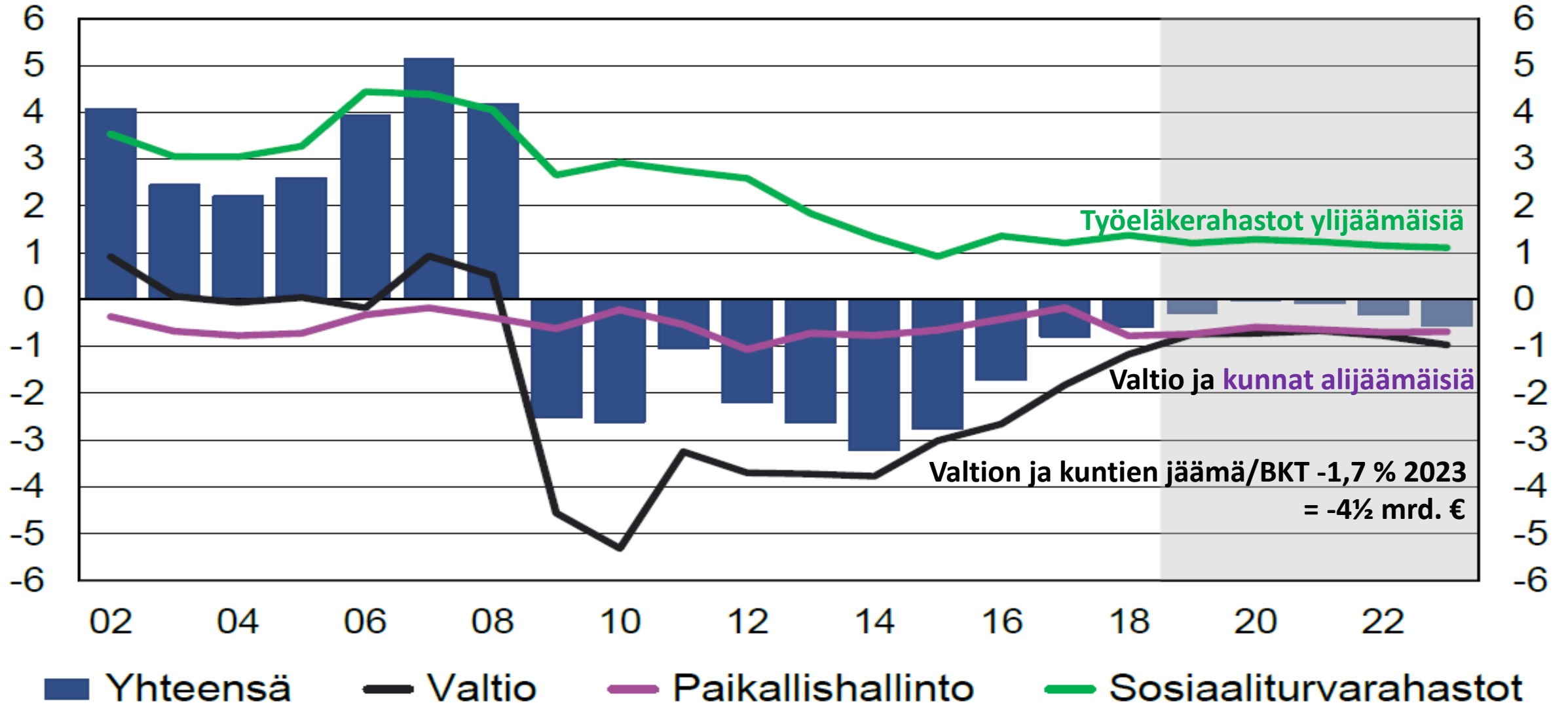
8.5.2019 Martti Hetemäki

Talouden keskipitkän ajan arvio
 - Epävarmuudet luonnollisesti suuret

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
BKT:n määrän muutos, %	2,7	2,3	1,7	1,4	1,2	1,0	0,7
Työttömyysaste, %	8,6	7,4	6,3	6,1	6,0	6,1	6,3
Työllisyysaste, %	69,6	71,7	72,7	73,2	73,6	73,5	73,3
Yksikkötyökustannusten muutos, %	-2,1	2,1	1,6	2,5	2,1	1,8	1,9
Julkisyhteisöjen nettoluotonanto, % BKT:stä	-0,8	-0,6	-0,3	0,0	-0,1	-0,3	-0,6
Valtio	-1,8	-1,2	-0,7	-0,7	-0,7	-0,8	-1,0
Paikallishallinto	-0,2	-0,8	-0,7	-0,6	-0,6	-0,7	-0,7
Sosiaaliturvarahastot	1,2	1,4	1,2	1,3	1,2	1,3	1,1
Rakenteellinen alijäämä, % BKT:stä	-0,6	-0,7	-0,7	-0,3	-0,4	-0,6	-0,8
Julkisyhteisöjen velka, % BKT:stä	61,3	58,9	58,1	57,4	57,4	57,7	58,3
Valtionvelka, % BKT:stä	47,2	44,9	44,2	43,4	43,3	43,3	43,7
Kuntien velka, % BKT:stä	8,2	8,3	8,7	8,9	9,2	9,6	10,0

Julkisyhteisöjen rahoitusjäämä suhteessa BKT:een, %

VM:n arvion mukaan julkisen talouden kestävyysvaje on n. 4 % suhteessa BKT:hen eli karkeasti n. 10 mrd. €. Arvion oletuksiin (alla) liittyy paljon epävarmuutta eli vaje voi olla arvioitua pienempi tai suurempi.

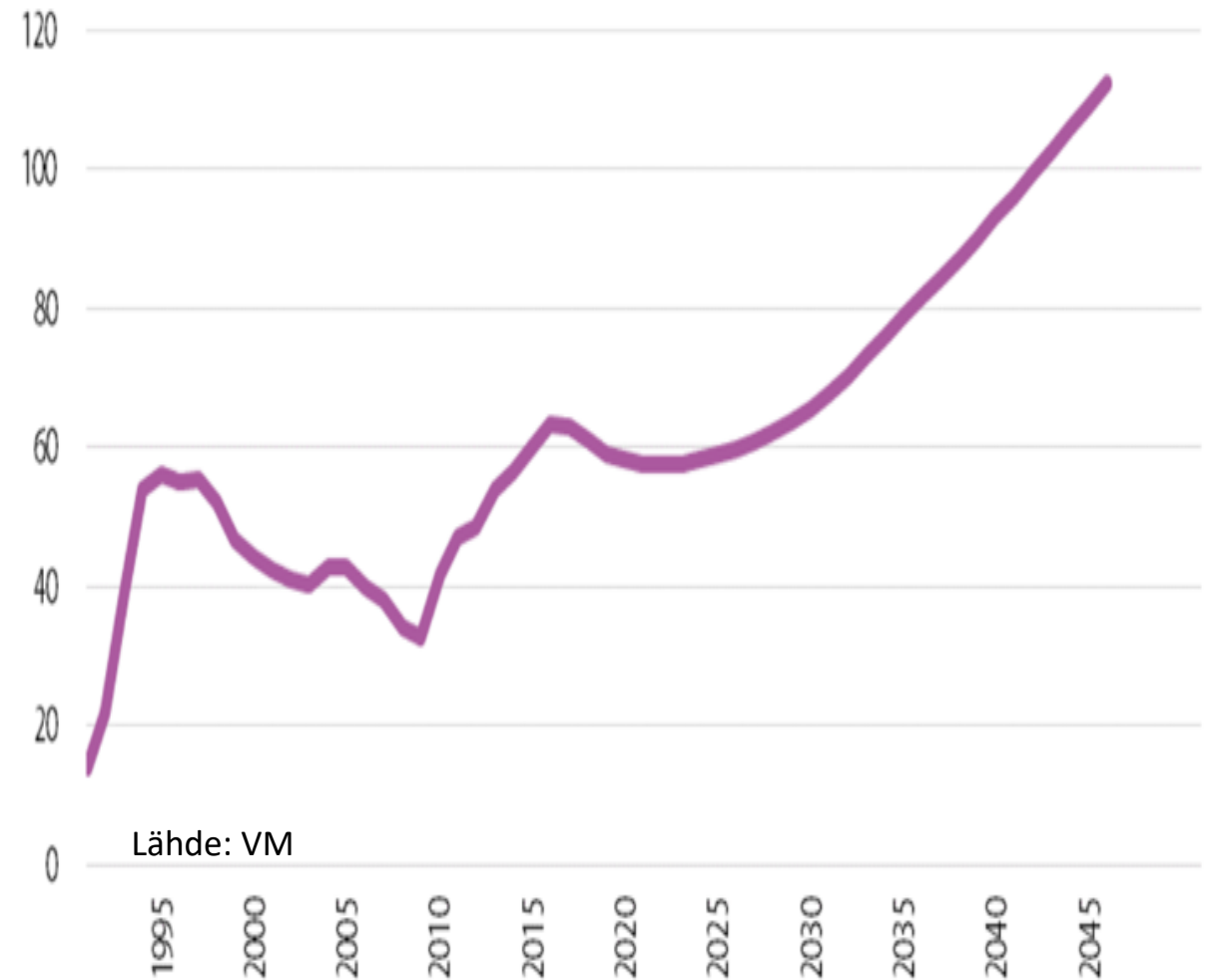
Työllisyysasteen nousu 75 %:iin 2023 laskisi kestävyysvajetta n. 2 mrd. eurolla n. 8 mrd. euroon.

Laskelman oletukset	Oletukset, prosenttia					
	2023**	2030**	2040*	2050**	2060**	2070**
Työn tuottavuuden kasvu	1,1	1,0	1,4	1,5	1,5	1,5
BKT:n kasvu	0,7	0,6	1,3	1,3	1,3	1,2
Työvoimaosuudet						
Miehet (15–64-vuotiaat)	79,6	78,6	78,6	79,1	79,8	80,6
Naiset (15–64-vuotiaat)	77,1	75,9	76,0	76,6	77,3	77,8
Kaikki (15–64-vuotiaat)	78,5	77,3	77,3	77,9	78,6	79,2
Työttömyysaste	6,1	7,1	7,4	7,6	7,9	7,8
Vanhushuoltosuhte ¹	38,3	43,3	45,6	49,2	54,7	59,8
Inflaatio	1,8	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Julkisen velan reaalkorko	-0,2	1,2	2,0	2,0	2,0	2,0
Työeläkevarojen reaalityttö	2,4	3,1	3,5	3,5	3,5	3,5

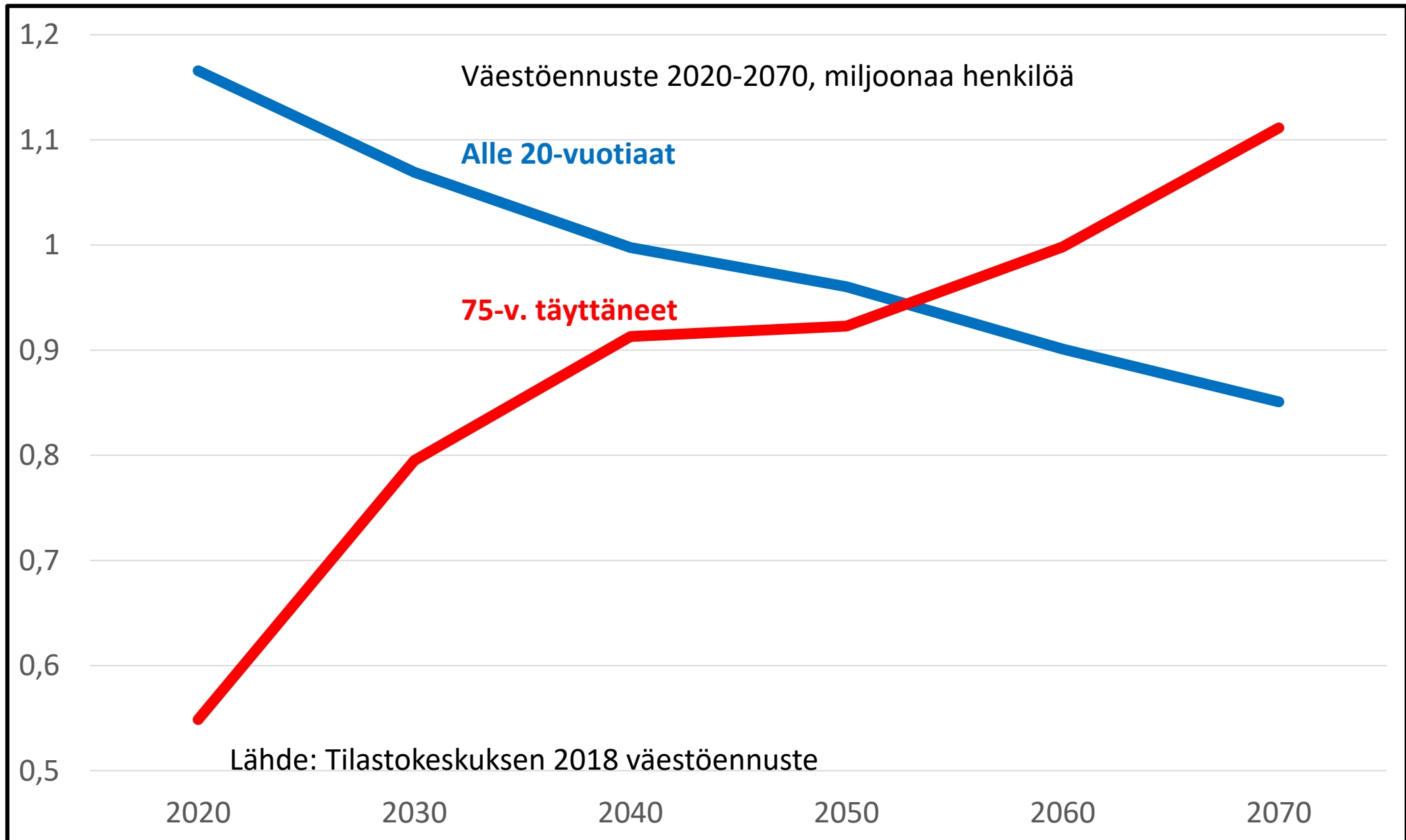
1) 65 vuotta täyttäneen väestön suhde 15–64 vuotiaaseen väestöön, %

Lähde: Tilastokeskus, VM

Julkinen velka suhteessa BKT:hen, %

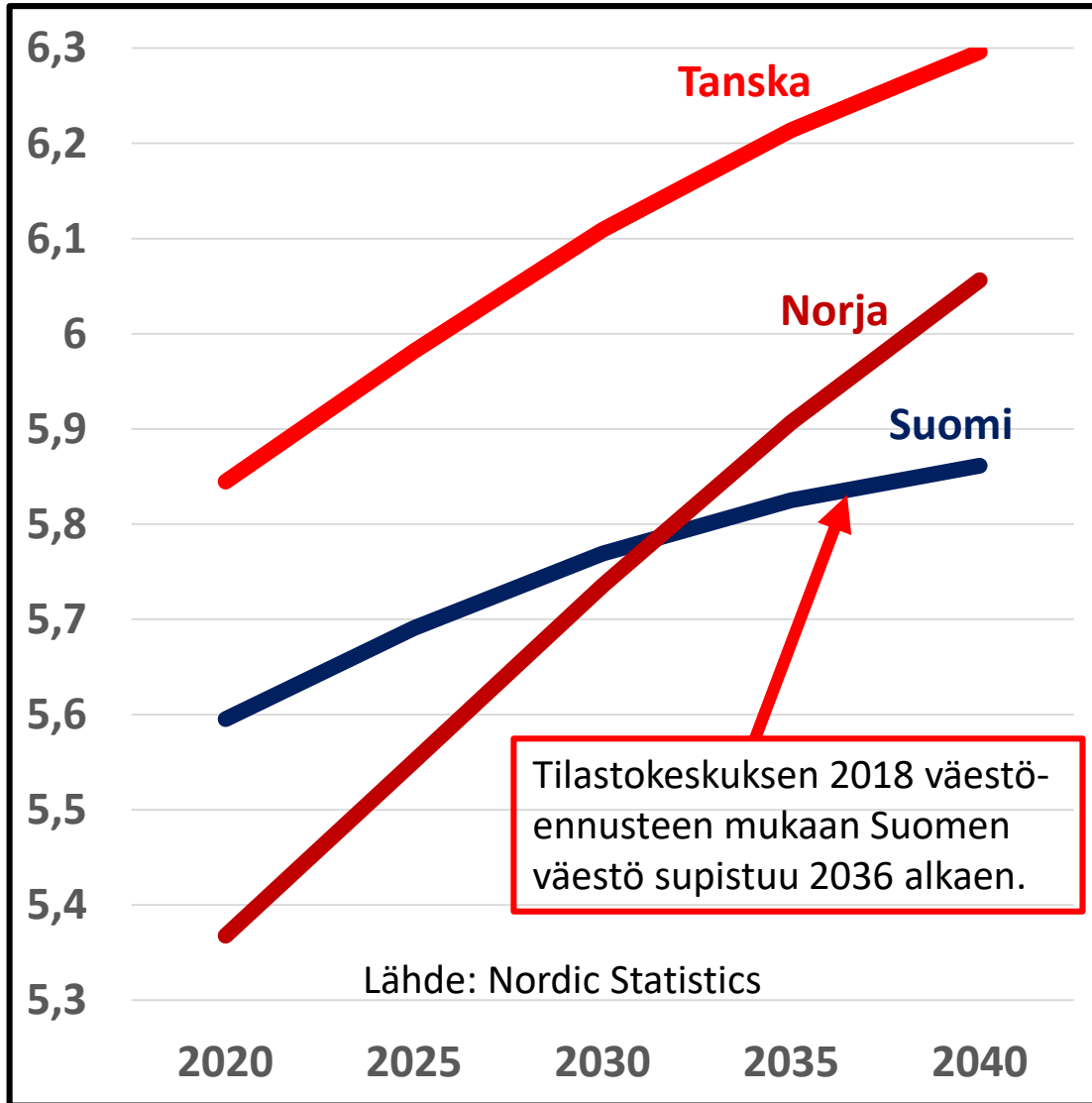

Lähde: VM

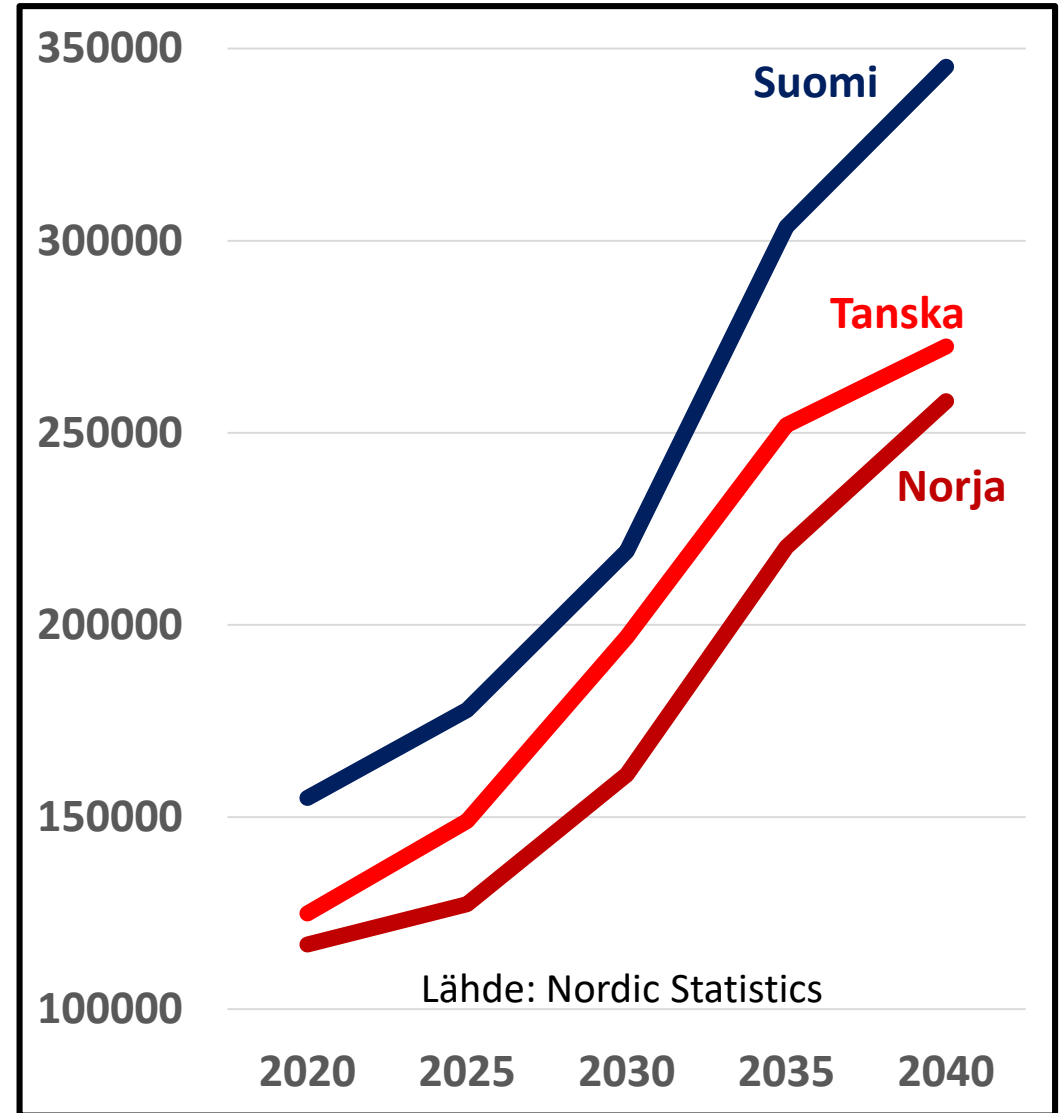

Suomen, Norjan ja Tanskan väestöennusteet

Koko väestö 2020-2040, miljoonaa henkilöä

85-v. täyttänyt väestö 2020-2040, henkilöä

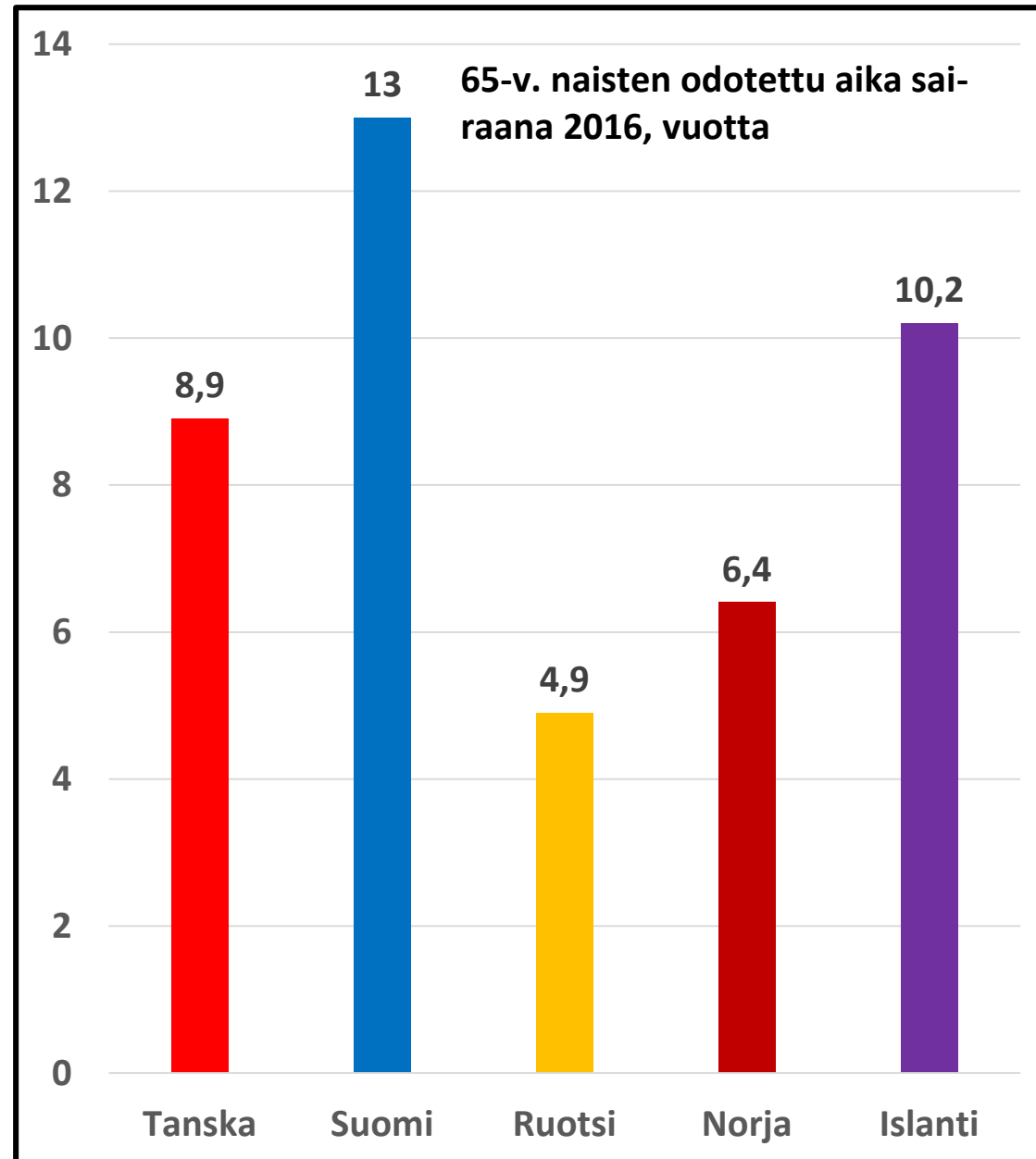

Lähde: VM, Taloudellinen katsaus, joulukuu 2018.

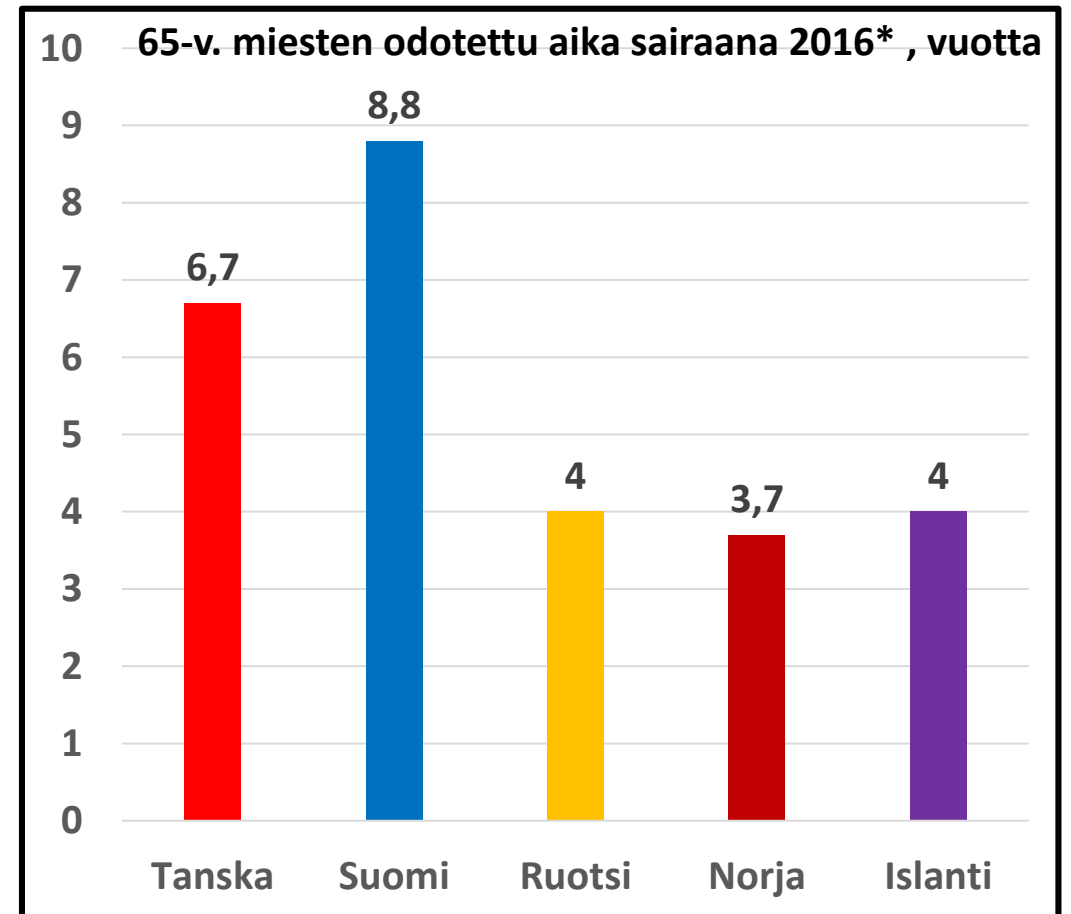

Lähde: VM, Taloudellinen katsaus, joulukuu 2018.

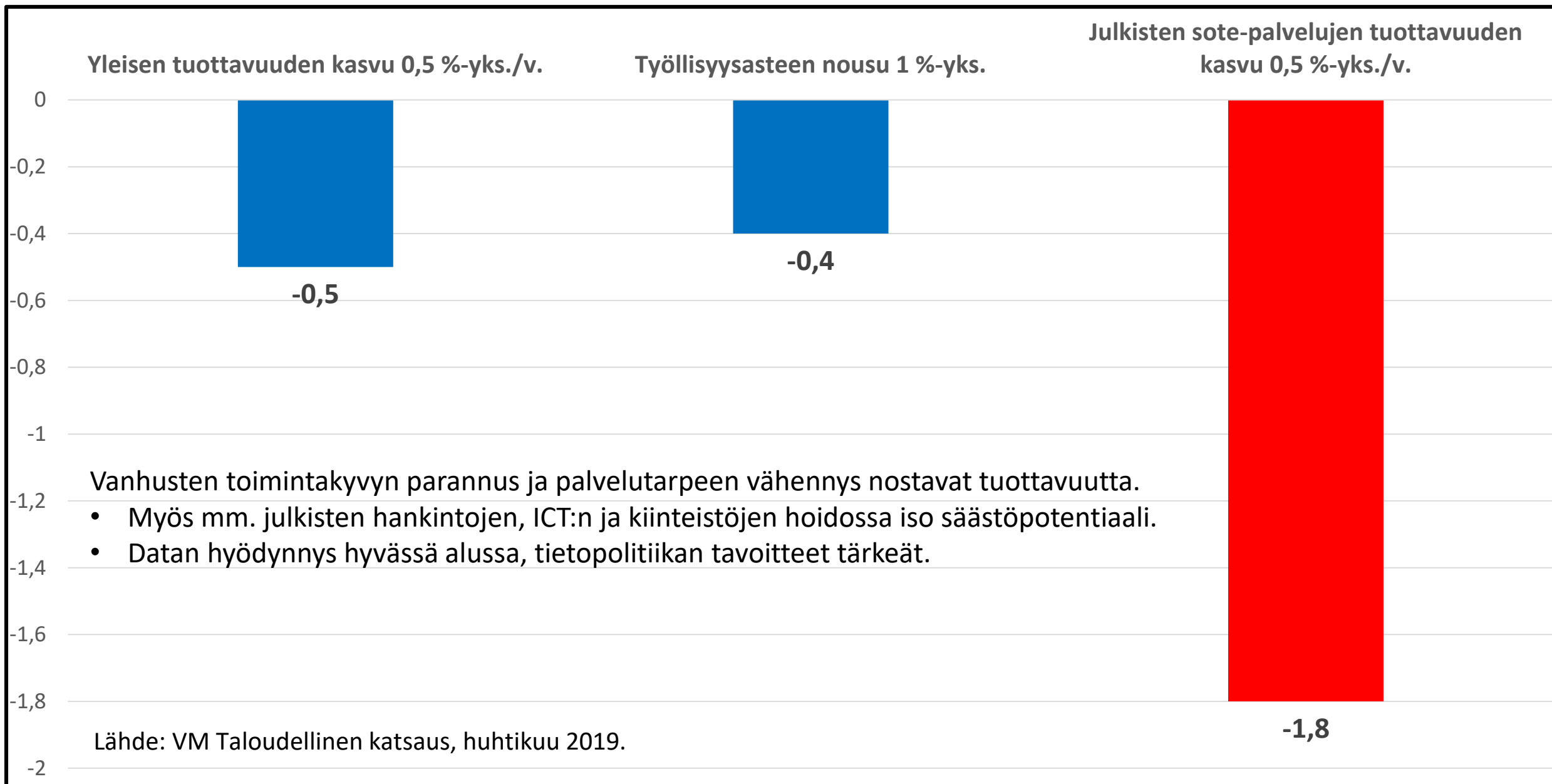
Lähde: Eurostat

Vanhusten sairastavuuden, palvelutarpeen ja palvelumenojen syiden lähempi tarkastelu, ks.
<https://vm.fi/documents/10623/11724809/Liite+Pitk%C3%A4aikaishoidon+menot.pdf/4b3f7f4b-aa0d-6ff0-2a62-1f94d2273868/Liite+Pitk%C3%A4aikaishoidon+menot.pdf.pdf>

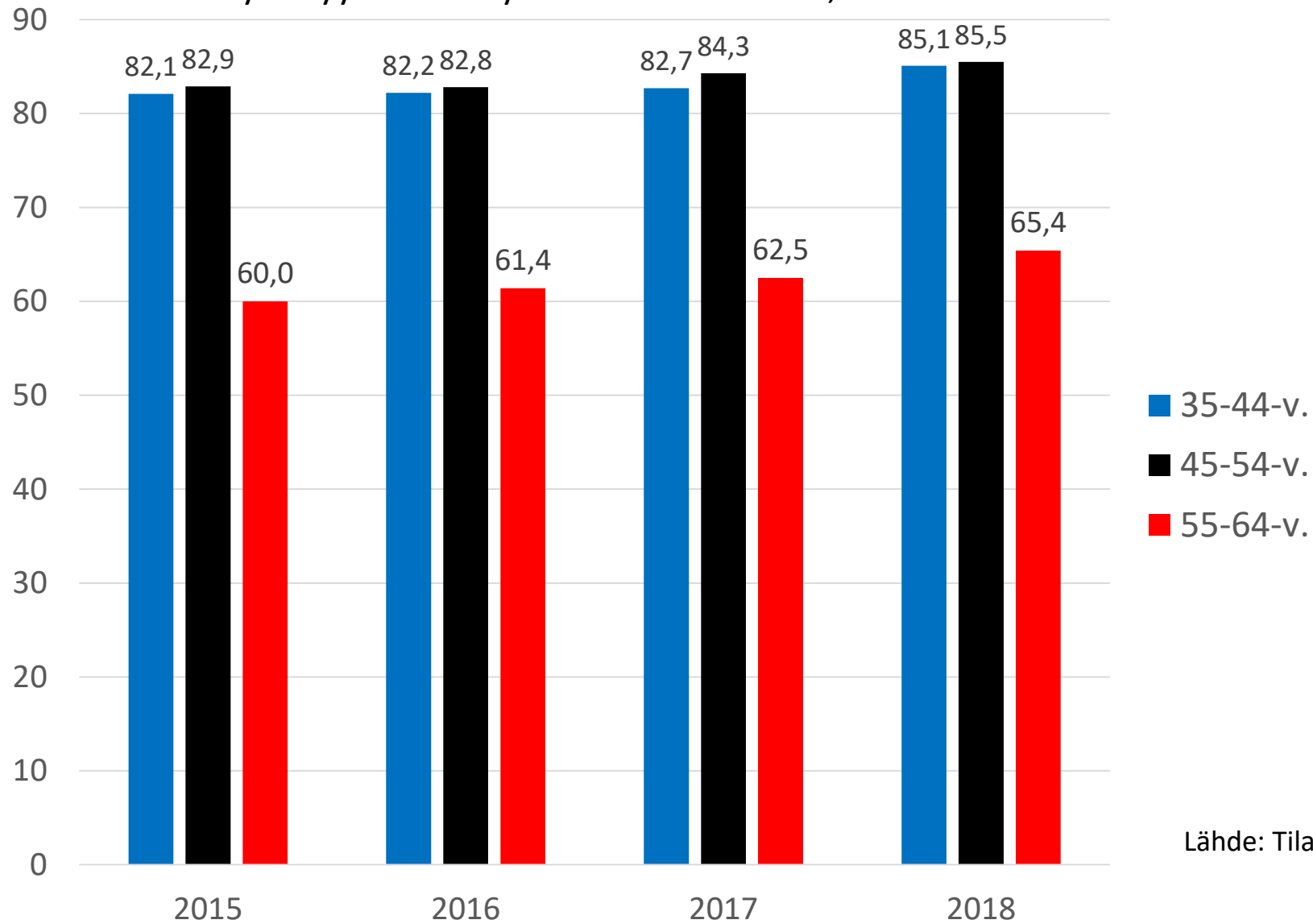

*Islanti 2015, Lähde: Eurostat

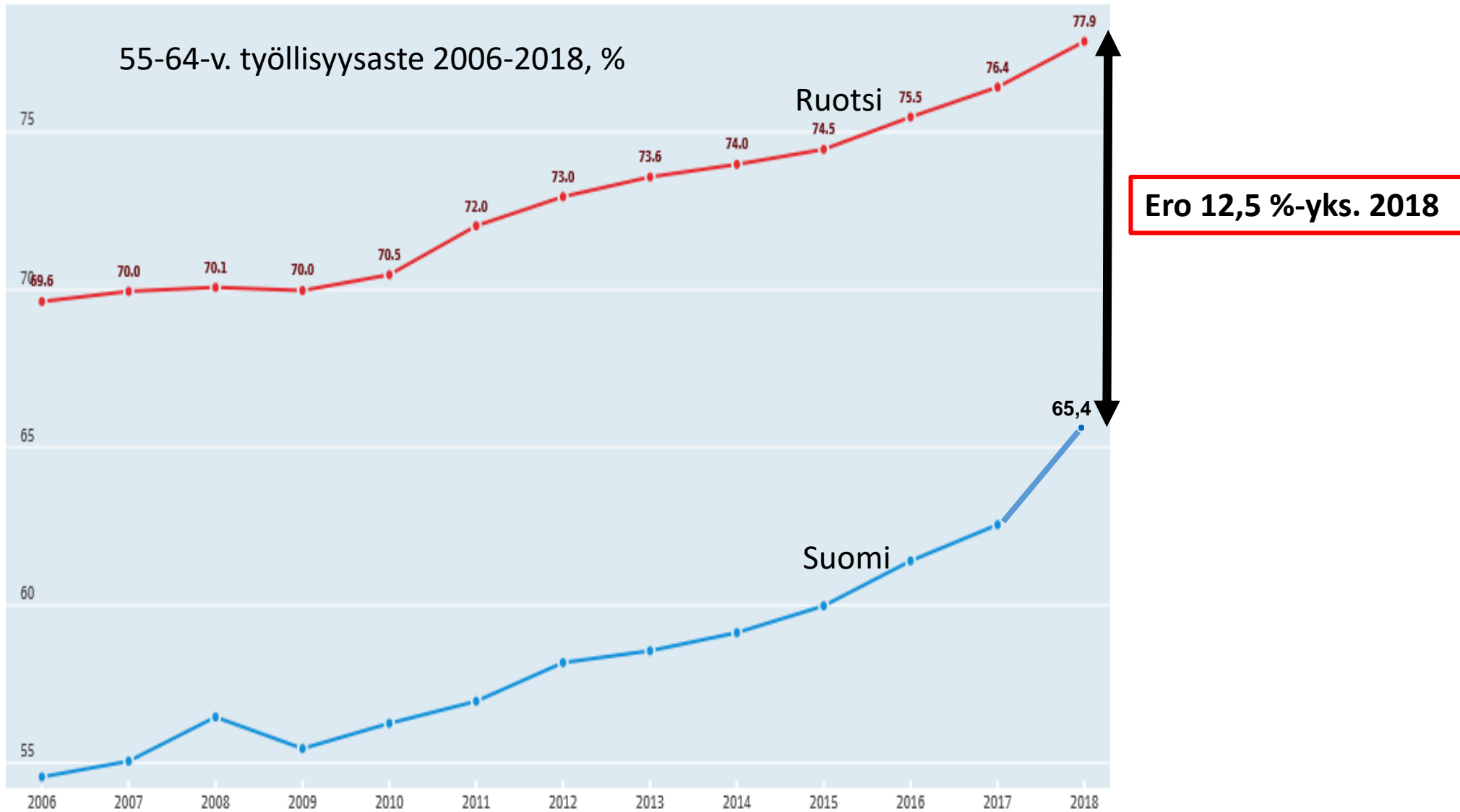
Pysyvien muutosten vaikutus julkisen talouden kestävyysvajeeseen, %-yksikköä

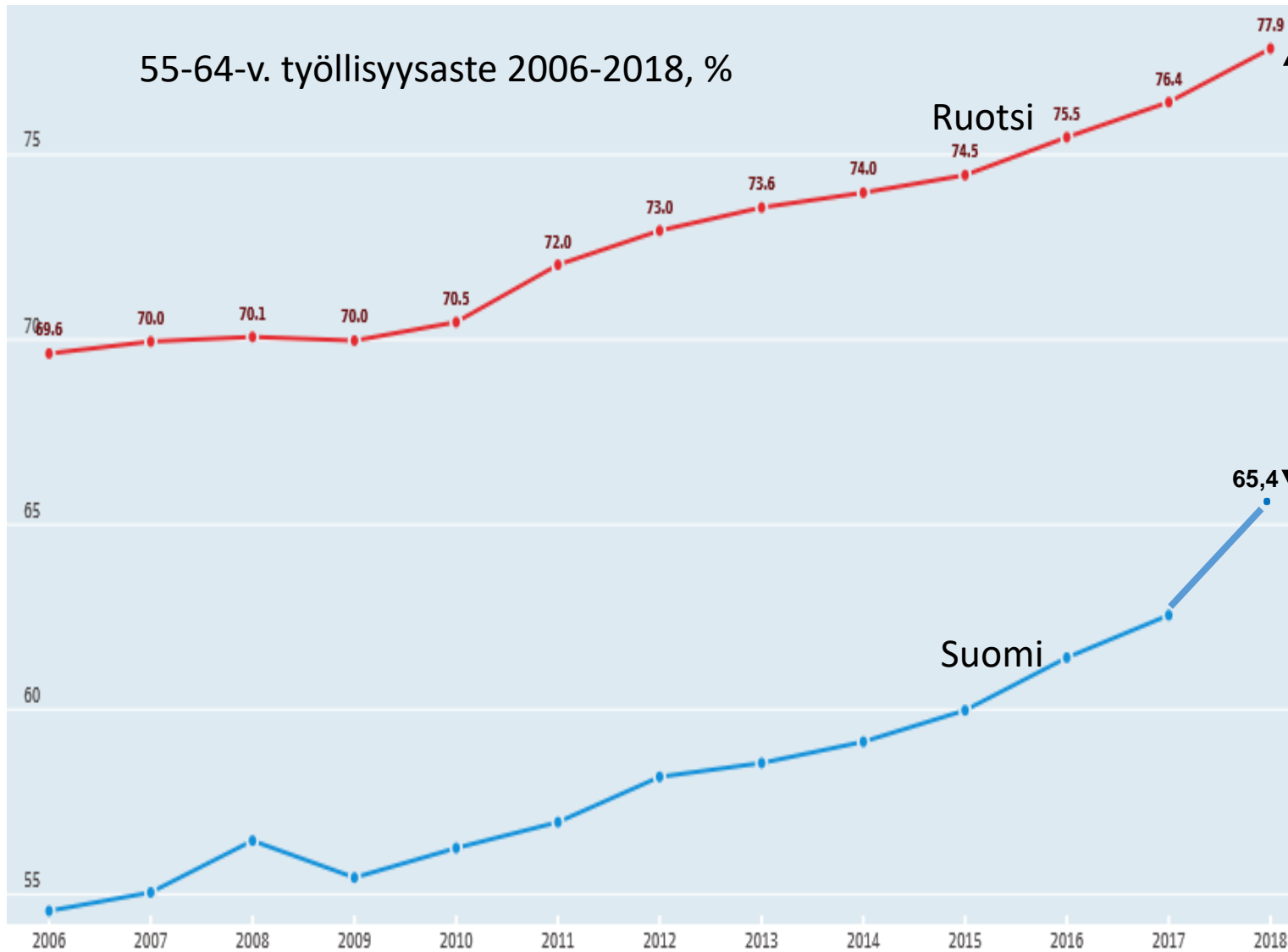
Työllisyysaste ikäryhmittäin 2015-2018, %

Lähde: Tilastokeskus

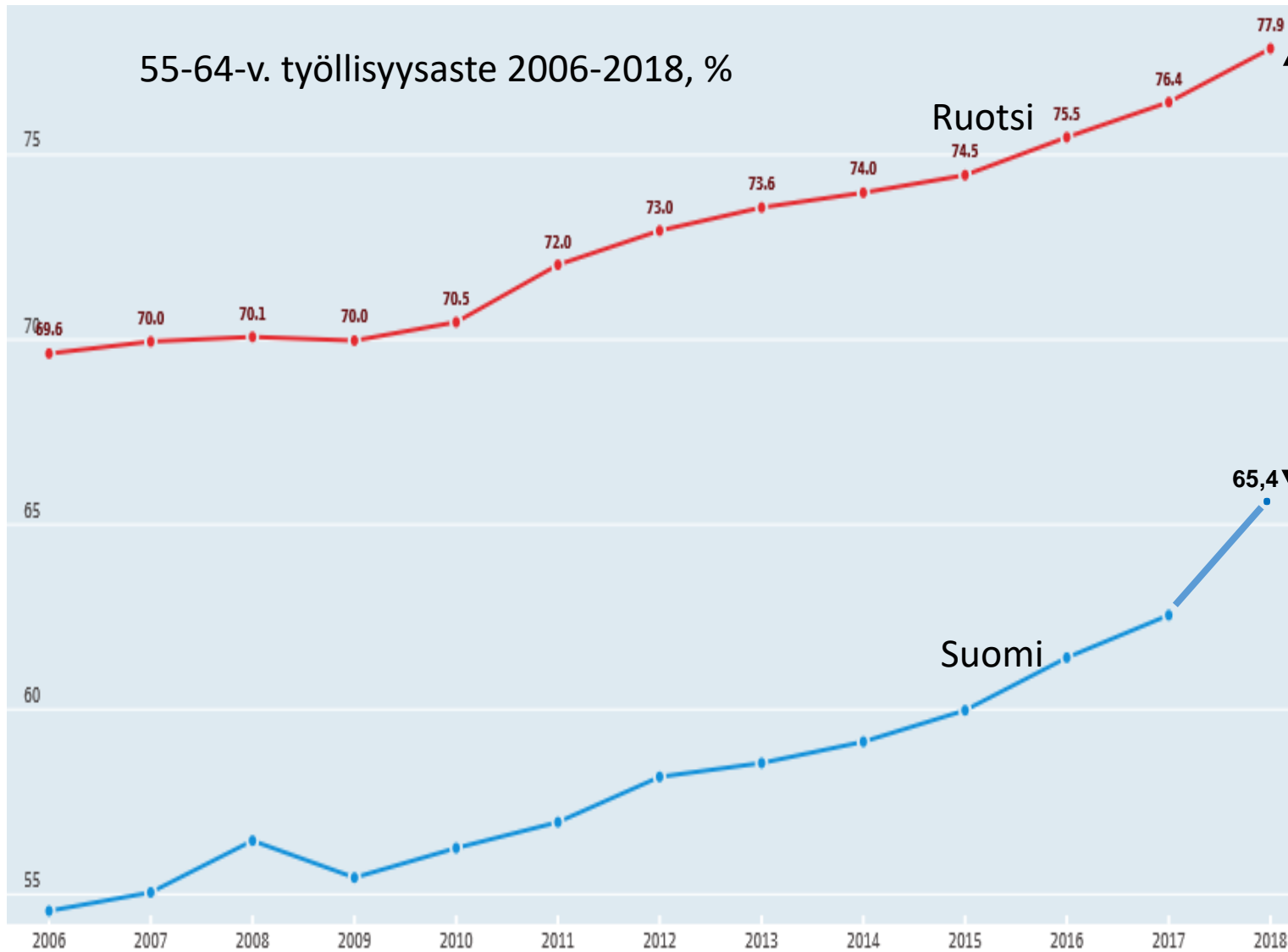

Lähde: OECD, Tilastokeskus (Suomi 2018)

Ilman eroa työllisyys olisi 2018 ollut 91 000 ja työllisyysaste 2,7 %-yks. korkeampi

Lähde: OECD, Tilastokeskus (Suomi 2018)

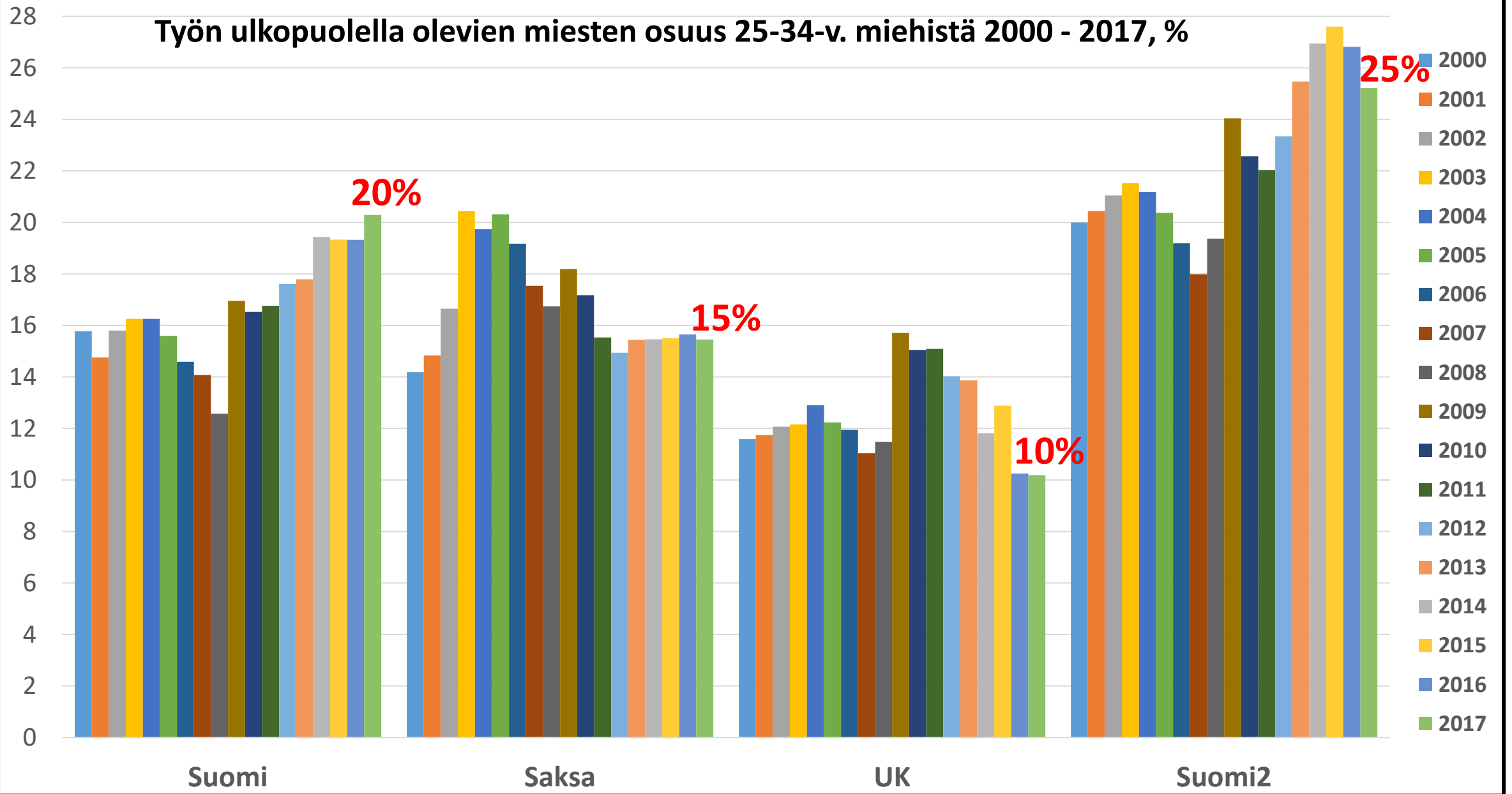

Ilman eroa kestävyysvaje olisi ollut 1,1 %-yks. (2½ mrd. €) pienempi.

Ikääntyneiden työllisyyden edistämisestä, ks.
<https://vm.fi/documents/10623/11724809/Liite+Pitk%C3%A4aikaisoidon+menot.pdf/4b3f7f4b-aa0d-6ff0-2a62-1f94d2273868/Liite+Pitk%C3%A4aikaisoidon+menot.pdf.pdf>

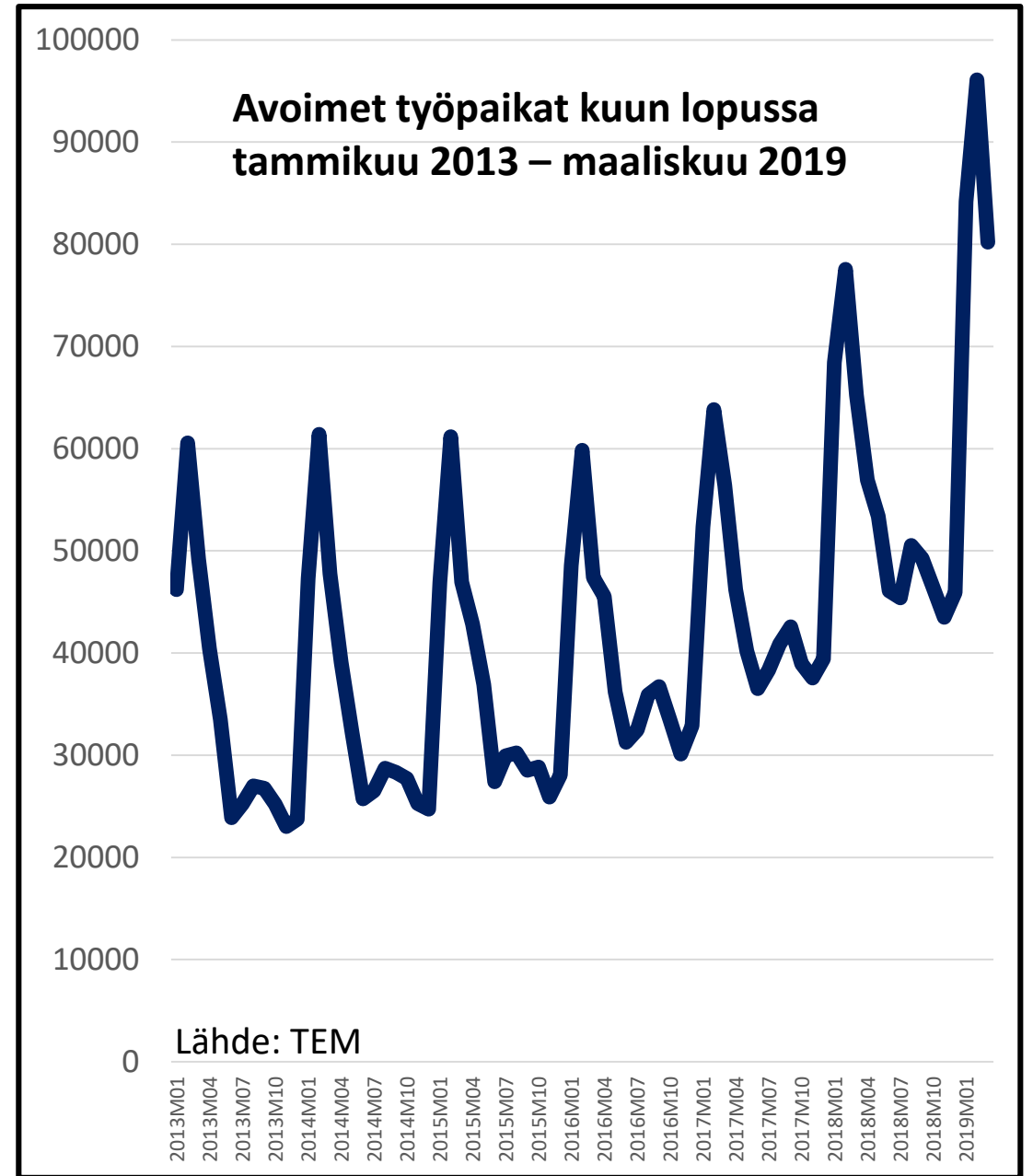
Lähde: OECD, Tilastokeskus (Suomi 2018)

Työn ulkopuolella olevien miesten osuus 25-34-v. miehistä 2000 - 2017, %

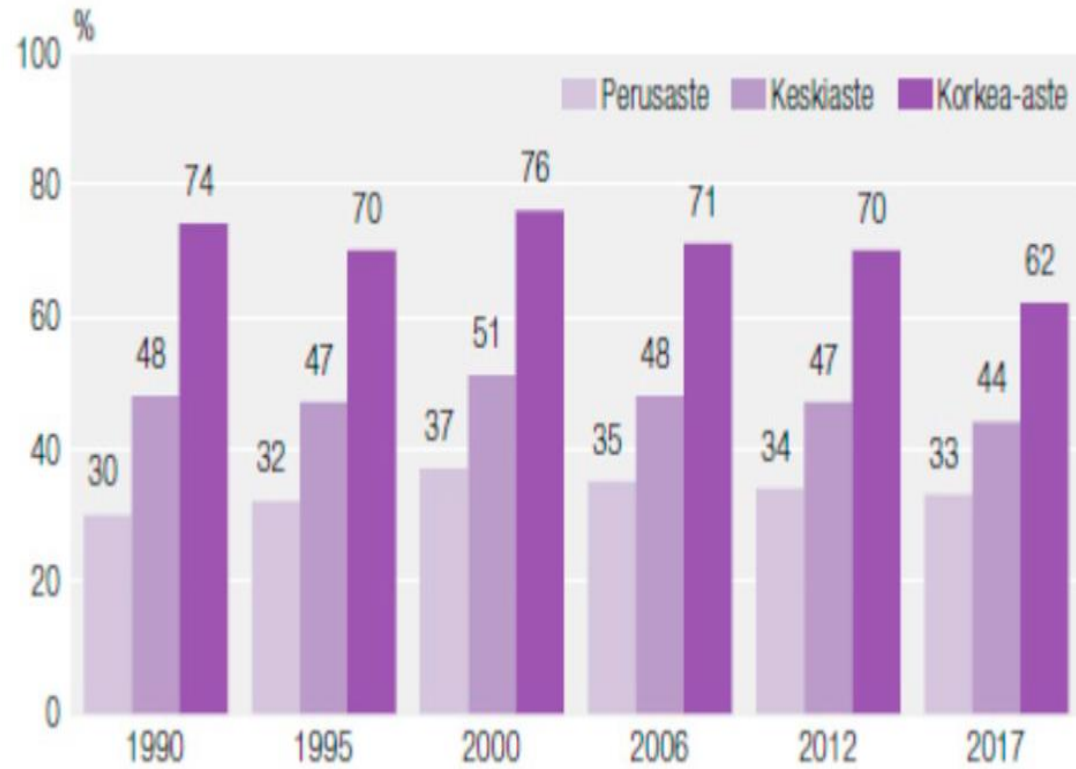

Lähteet: OECD, Suomi2: Tilastokeskus työssäkäyntitilasto.

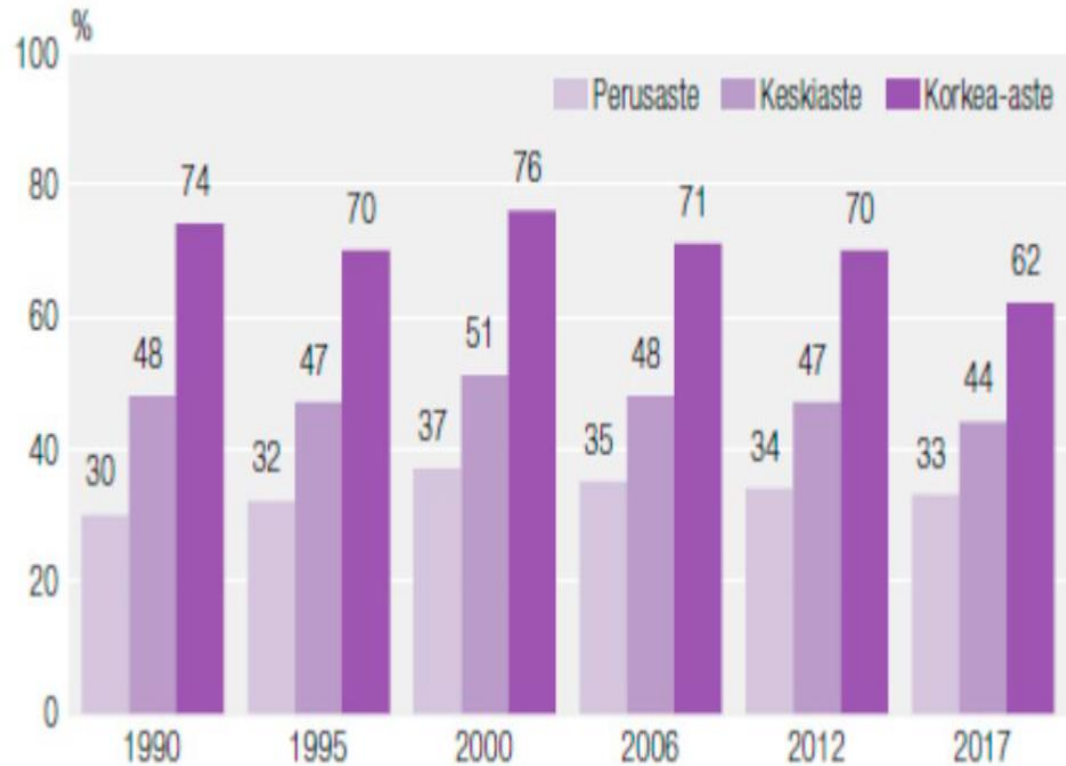

Aikuiskoulutukseen osallistuminen koulutusasteittain

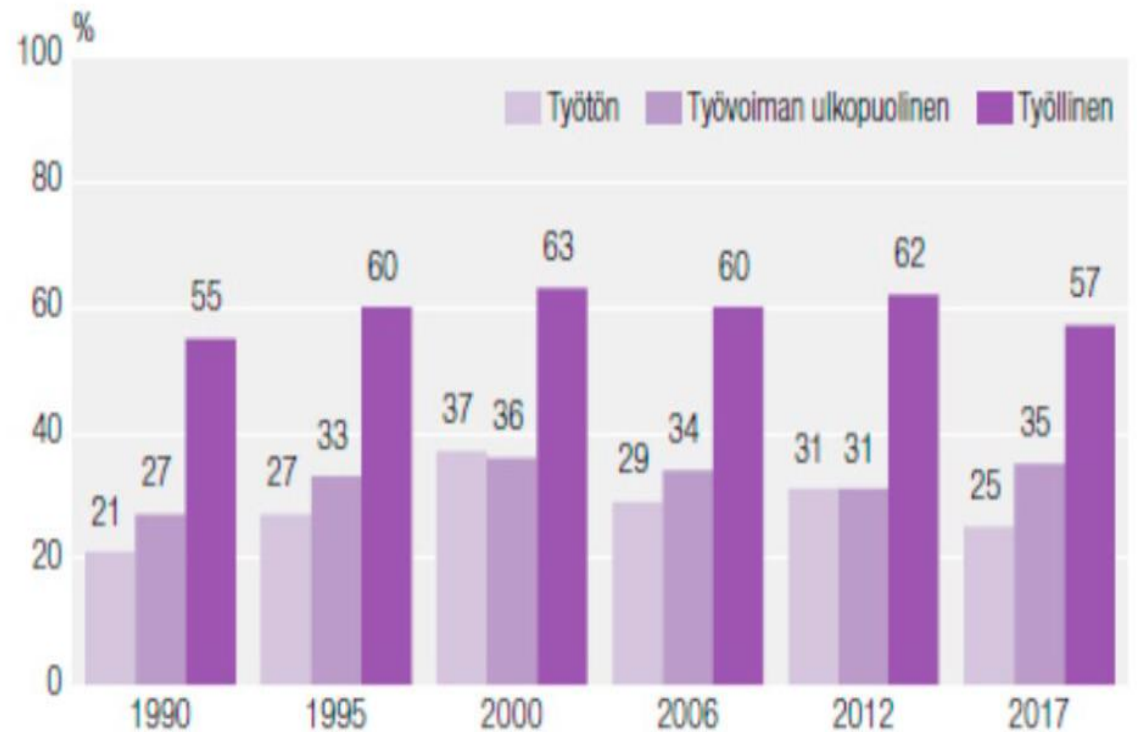
Lähde: Jatkuvan oppimisen kehittämisen työryhmän väliraportti. <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/161576>

Aikuiskoulutukseen osallistuminen koulutusasteittain

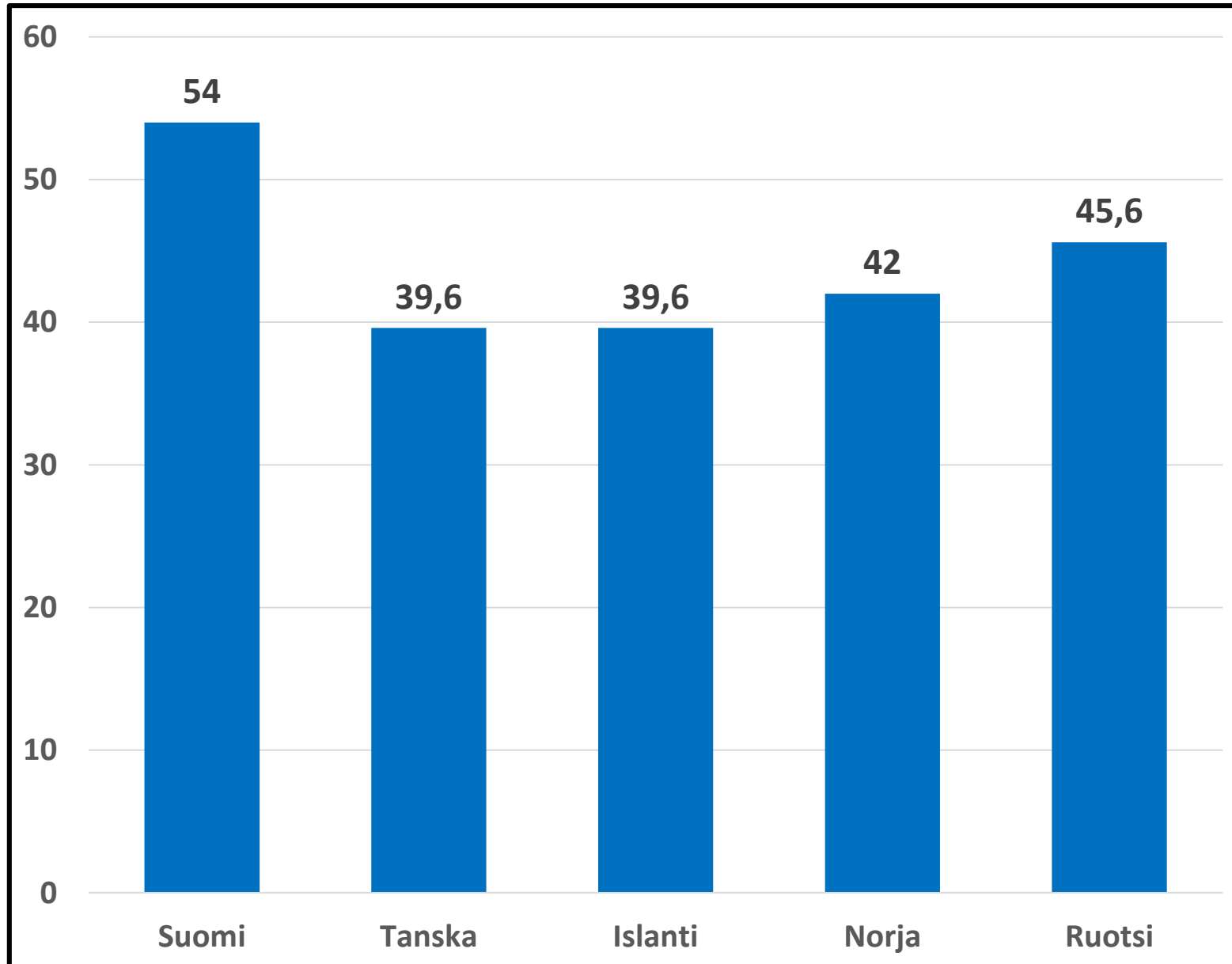
Lähde: Jatkuvan oppimisen kehittämisen työryhmän väliraportti. <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/161576>

Aikuiskoulutukseen osallistuminen työmarkkina-aseman mukaan

Lähde: Jatkuvan oppimisen kehittämisen työryhmän väliraportti. <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/161576>

Pienipalkkaisen (67 % keskipalkasta ansaitseva) yksin asuvan työntekijän rajaverokiila Pohjoismaissa 2018, %

Suomessa pienipalkkaisen (bruttopalkka 2 456 €/kk) esim. osaamisen ja palkan nousun mukaisesta työvoimakustannusten noususta 46 % hänelle käteen.

Lähde: OECD, Taxing wages 2019, Table 3.6
https://read.oecd-ilibrary.org/taxation/taxing-wages-2019_tax_wages-2019-en#page81

Lopuksi

Kestävyydevaje eli tulevien palvelujen ja etuuksien rahoitusvaje suuri.

Työllisyysaste, vanhusten toimintakyky ja julkinen tuottavuus A&O vajeen poistossa.

Suuri potentiaali ikääntyneiden ja 25-34-v. työllisyysasteessa.